

Zoran Rakić

MIHAILO M. PETKOVIĆA

Galerija Pro Arte

Još od studentskih dana, kada je na beogradskoj Akademiji likovnih umetnosti sticao slikarske pouke u klasi profesora Živojina Turinskog, jednog od najznačajnijih protagonista eformela u Srbiji, pa do najnovijih ostvarenja, čiji je jedan deo predstavljen u galeriji Pro Arte, na prvoj autorovoj samostalnoj izložbi u Novom Sadu, Mihailo M. Petković se opredelio za slikarski izraz utemeljen na tekovinama lirske apstrakcije, slikarstva enformela i tašizma. I tom svom opredeljenju je, prolazeći kroz izvesne mene, nužne u stvaralačkim promišljanjima jednog istinskog umetnika, ostao veran do danas.

To potvrđuje i ciklus od 35 Mihailovih slika, pretežno manjeg i srednjeg formata, nastalih tokom 2004. i u prvoj polovini 2005, koji je bio izložen od 17. do 30. maja ove godine u novoj, dobro dizajniranoj i ambiciozno koncipiranoj novosadskoj galeriji Pro–Arte. Stoga i ova najnovija umetnikova dela pokazuju nekoliko konstanti koje prate njegov celokupni opus. To su, pre svih, boja, svetlost i materija. Da bi ostvario što snažniji koloristički izraz čistih i zvonkih crvenih, oranž, plavih i žutih boja, smelo suprotstavljenih crnoj i ponekom akcentu bele, i da bi održao dinamičnost njihovih odnosa, autor ih slobodnim i spontanim potezima postavlja na stišanu osnovu saz-

danu od toplih okernih i smeđih tonova. Potom, kao neku vrstu kontrapunkta ovako ostvarenoj neposrednosti, ekspresivnosti i nezaustavljivom kretanju kolorističkih masa, on u slike unosi simbole slova i brojeva koji, u ovakvoj celini, dobijaju ne samo čisto likovno nego i jedno složenije, simboličko značenje.

Posebna pažnja posvećena je, kao i na prethodnim radovima, podlozi. Njena naglašena reljefna faktura predstavlja, uz boju, glavni činilac ekspresivnosti Petkovićevih slika. Nju autor gradi, da, doslovno gradi, sloj po sloj, postavljajući na površinu platna komade jute ili gaze čije su grube i rudimentarne teksture i iskrzani rubovi još više istaknuti kanapom kojim su vezani za osnovu. Oko tih superponiranih komada platna redovno su naneseni i najpastozniji slojevi boje koji ove površine čine emocionalnim, dramskim i energetskim žarištima cele slike, mestima gde se sustiču senke i rasvetljene partije i sučeljavaju snažni prodori svetlosti i tame. U sadejstvu ovih triju elemenata – boje, materije i svetlosti – umetnik gradi jedan duboko ekspresivan, dramatičan pikturalni svet, barokno pokrenute, gotovo uskovitlane kompozicije, reskih kolorističkih odnosa i nadasve bogate osećajnosti.

U isti mah opore, dopadljive i visoko estetizovane, spontane i duboko emocionalne a sazdane na brižljivo promišljenom postupku i analizi, utemeljene u tradiciji a istinski moderne i, najzad, uvek i bez ostatka opredeljene za sfere čiste likovnosti, slike Mihaila Petkovića i na ovoj izložbi otkrivaju doslednost, punu posvećenost slikarskom stvaralaštvu i dosegnutu umetničku zrelost svoga tvorca.